

№ 86.

Kalendarzyk tygodniowy:

Pon. św. Anastazego M.
Wt. św. Marceliana M.
Śr. św. Aniceta P.
Czw. św. Bogumiła W.
Piąt. św. Tymona M.
Sob. św. Salpicyasza M.
Niedz. Groba Chryst.

Wschód słońca godz. 5 m. 05
Zachód słońca godz. 6 m. 56
Dług dnia godz. 13 m. 51
Przybyło d. godz. 6 m. 18

CENA PRENUMERATY:

W ŁODZI:

Rocznie rb. 6 k. —
Półrocznie „ 3 „ —
Kwartalnie „ 1 „ 50
Miesięczn. „ „ 50
Odnoszenie 10 k. m.
Egz. pojedynczy 5 k.

Z przesyłką pocztową:

Rocznie rb. 7 kop. 40
Półrocznie „ 3 „ 70

Zagranicą:

Miesięcznie rb. 1 kop. 10

Redakcja

w Łodzi

ul. Przejazd № 8.

Telefonu № 593.

ROZWÓJ

dziennik polityczny, przemysłowy, społeczny i literacki, ilustrowany.

Poniedziałek, dnia 15 kwietnia 1912 roku.

Kantory: własny w Warszawie, ul. Noża № 82; w Pabianicach u p. Teodora Minke; w Zgierzu, w aptece p. Patka.

CENA OGŁOSZEN: Nadesłane przed tekstem 50 kop. za wiersz petitowy. Zwyczajne ogłoszenia za tekstem po 7 kop. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce. Małe ogłoszenia po 2 kop. od wyrazu (dla poszukujących pracy po 1 1/2 kop.). Najmniejsze ogłoszenie 20 kop. Reklamy i Nekrologi po 20 kop. za wiersz petitowy. Za dołączenie prospektów 6 rab. od tysiąca egzemplarzy. Artykuły bez oznaczenia honoraryum Redakcja uważa za bezpłatne; rękopisów drobnych nie zwraca. Ogłoszenia w tekście 1 rub. za wiersz petitowy.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych, od godziny 3—4-ej po południu.

Międzynarodowe Biuro Ogłoszeń

Piotrkowska 48

w Łodzi

Przyjmuje ogłoszenia do wszystkich gazet i tygodników całego świata i redaguje pomysły teksty pg- ameryk. systemu.

1053

Wierzbowa 8

w Warszawie

Teatr Popularny

A. MIELEWSKI.

Konstantynowska 16.

Dziś

„Elektra” i „Mąż od biedy”

Z występem St. Wysokiej.

Lecznica chorób skórnych i wenerycznych

D-rów Falka, Golca i Jelnickiego

ulica Wólczańska № 36. — Telefonu 14-81.

Dla chorych stałych (oddzielne pokoje i ogólne sale) i przychodni. (Porada 60 kop.—Godz. przyjęć od 8—9 rano, 11 1/2—1 1/2 w południe i 7 1/2—8 1/2 wieczorem, w niedziele i święta od 8—10 rano i od 11 1/2—1 1/2 po połud. Roentgen, leczenie światłem i elektrycznością. — Badanie krwi przy syfilisie. 145

Podagrykom
Reumatykom
Artrytykom
lekarze zalecają jedynie
Piperazyne
MIDY
ponieważ ona rozpuszcza kwas moczowy
najenergiczniej najlepiej asymiluje się

2 tygodniowa kawa dzienna

*
Najgorszą z rzeczy woda jest*
Horacy rzymski rzekł te słowa.
Gdyby żył dzisiaj, toby rzekł:
„Najlepszy koniak jest Szustowa.”

801

Po strajku angielskim.

Dogorywający po przeszło pięcioletnim trwaniu strajk górniczy w Anglii, można dopiero teraz w całej rozciągłości ocenić, gdy są już dane cyfrowe, dotyczące jego skutków.

I tak, produkcja angielskich kopalń węgla wynosiła ostatnimi czasy przeciętnie 260 milio-

nów ton (tona—1000 kilogramów) w roku, co czyni 5 milionów ton tygodniowo. W ten sposób za czas strajku wydobyto węgla mniej o 30 milionów ton bezmała, wartości 12 milionów funtów szterl.

Jest to strata tylko na wartości samego węgla, oprócz której trzeba wziąć na uwagę straty, jakie wynikły dla angielskiego przemysłu i handlu skutkiem braku materiału opałowego, a także i dla samych górników z powodu wstrzymania zarobków. Ci ostatni stracili prawie 9 milionów funt. szterl. Z czego, co najwyżej, jedna trzecia część została pokryta przez zapomogi z funduszu strajkowego. Do tego trzeba doliczyć jeszcze ich zadłużenie się przez niezapłacenie czynszów, kredytowanie w stowarzyszeniach spożywczych etc.

Następnie wielkie szkody poniosły koleje żelazne, których straty za czas strajku skutkiem ograniczenia ruchu, obliczone są na przeszło 3 mil. funtów szterl. Koleje jednak na strajku pośrednio zyskały, ponieważ zmuszone zostały siłą okoliczności do zaprzestania między sobą walki konkurencyjnej co do taryf przewozowych dla osób i towarów.

W sferze wytwórczej największe straty poniosł przemysł ceramiczny i metalowy, zużywający, jak wiadomo, mnóstwo węgla. Już po pierwszym tygodniu strajku górniczego 60,000 ludzi, zajętych w warsztatach ceramicznych, znalazło się bez pracy. W podobny sposób oddziałał strajk w przemyśle metalowym. W Cleveland np. gdzie produkowano przed bezrobociem 10,000 ton żelazn. surowca dziennie, wynosi obecnie produkcja zaledwie 700 ton. Podobnie ma się rzecz z zakładami, przerabiającymi cynk i cynę. Ceny też wyrobów żelaznych, cynkowych i cynowych ogromnie podskoczyły.

Stosunkowo najmniej odczuł skutki strajku przemysł tkacki, a mianowicie mniej przedziałnie bawełny, niż przedziałnie wełny.

Wywóz węgla, będący tak ważną gałęzią angielskiego zewnętrznego handlu, zeszedł podczas strajku do zera. Np. z Newcastle (doki nad Ty-

ne) w pierwszym tygodniu marca r. b. nie wywieziono ani jednej tony węgla, roku zaś ubiegłego w tym samym okresie czasu wywieziono 134,385 ton. Strata poniesiona na tym punkcie przez handel angielski równa się prawie 5 mil. funtów szterl. Dalsze, ale już nie dotyczące bezpośrednio Anglii, straty poniosły inne kraje przemysłowe, jak np. Belgia a poniekąd i Francja, konsumujące dużo węgla angielskiego.

Charakterystycznym jest zachowanie się giełdy londyńskiej podczas i po strajku, który wpłynął na nią o wiele mniej, niż tego można się było spodziewać. Akcje kopalni węgla nie ucierpiały nic, akcje zaś metalurgiczne stoją bardzo dobrze, akcje towarzystw okrętowych lepiej, niż na początku roku, taksamo akcje kolejowe. Jedynie na targu pieniężnym dała się spostrzec znaczną rezerwę, skutkiem której bank angielski dyskonta nie zniżył.

Co się zaś tyczy socjalnego znaczenia strajku—to nie ulega kwestyi, że skutkiem przeformowania przez rząd zasady minimalnej płacy, wprowadzonej w tej formie, jak sobie robotnicy życzyli, uczyniono znaczny krok naprzód na polu zdrowych reform w zakresie społecznym. W tym wypadku W. Brytania dała ludom kontynentu europejskiego godny naśladowania przykład, jak przez ustępliwość ze strony pracodawców i stosowne wzmieszanie się rządu, da się stopniowo rozwłazywać najdrażliwsze zagadnienia natury społecznej.

Konferencja grupy pracy.

W Petersburgu odbyła się konferencja grupy pracy (tak zwanych trudowików) i działaczy zbliżonych dążnościami do tej grupy. Powzięto następujący program.

Grupa pracy dążyć będzie do 1) skasowania aktu z d. 3 czerwca (starego stylu), który dał w Dumie państwowej stanowczą przewagę właścicielom ziemskim i kapitalistom; odpowiedzialności rządu wobec Dumy, obdarzonej prawami rzeczywistego przedstawicielstwa narodowego; rozwinięcia szerokiego samorządu miejscowego; wprowadzenia głosowania powszechnego, bez różnicy płci, równego, bezpośredniego, tajnego, zarówno do Dumy państwowej jak i do miejscowego samorządu; 2) uchylecia wszelkich ograniczeń opartych na różnicach klasowych, narodowościowych, wyznaniowych i nadania praw równych całej ludności; 3) zniesienia wszelkich stanów wyjątkowych, wprowadzenia swobód obywatelskich, wolności związków zawodowych, kooperatyw i organizacji oświatowych.

Zanim wszakże nadejdzie czas przeprowadzenia programu powyższego w całości, grupa pracy uważa za najpierwsze swoje zadanie w Dumie państwowej zmianę praw na korzyść drobnych właścicieli rolnych i robotników rolnych.

Jako taktykę zalecono: 1) celem złączenia i politycznego zorganizowania ludności korzystać

ze wszystkich dostępnych form jawnego wyrażenia poglądów i życzeń wyborców; 2) wzmocnić, o ile się da, lewe skrzydło Dumy państwowej przez wprowadzenie wytrwałych obrońców warstw robotniczych wiejskich i miejskich,

KORRESPONDENCYE.

Wiedeń, 10 kwietnia.

Jesteśmy już w przededniu walnej bitwy, która rozstrzygnie, kto ma rządzić Wiedniem — czy partya chrześcijańsko-socjalna, czy zwarta falanga liberałów i socjalnych demokratów. Wyńnik tej walnej bitwy obchodzi nie tylko samą stolicę, ponieważ odbić się on musi na stanowisku partji chrześcijańsko-socjalnej w Radzie państwa, a tem samem wpłynie na rozwój spraw politycznych całej monarchii.

„Wiener Ztg.“ ogłasza zawiadomienie o rozpisaniu wyborów do tutejszej rady gminnej i do rad dzielnicowych z 1, 2 i 3 kuryi, oraz z 4 kuryi wyborczej do Rady gminnej. Wybory te mają odbyć się z następującym porządkiem: w dniu 23 kwietnia z 4 kuryi (powszechnej), 27 kwietnia — z 3 kuryi wyborczej (rzemieślniczej), 29 kwietnia — z 3 kuryi wyborczej (inteligencji) i 2 maja — z kuryi najwyższej opodatkowanych.

Razem w tych wyborach jest do rozdania 78 mandatów, na tę zaś liczbę znanych już jest 219 kandydatów. Odliczywszy 78 kandydatów chrześcijańsko-socjalnych, oraz 24 kandydatów socjalno-demokratycznych (21 w kuryi 4-ej i 3 w kuryi 3-iej) pozostaje na t. zw. wolnomyślnych 117 kandydatów, ponieważ przy obecnych wyborach niemiecko-narodowi zamierzają w całym szeregu dzielnic przeciwstawić swych kandydatów liberałom.

Członkowie Rady gminnej, wybrani z 2 i 4 kuryi, będą piastowali swój mandat 6 lat; zaś wybrani z 1 i 3 kuryi — lat 4, względnie 2, ponieważ będą to wybory uzupełniające po opróżnieniu mandatu skutkiem śmierci lub ustąpienia obojętnych radców.

Pogoda świąteczna, a raczej najfatalniejsza niepogoda popsuła tu wszystkim szyki i humory. Szalony orkan, jaki tu hulał mniej lub więcej silnie przez dwa dni ostatnie, spowodował wiele nieszczęśliwych wypadków i poczynił znaczne szkody. Między innymi z taką siłą rzucił o bruk pewną starszą kobietę, że ta doznała pęknięcia podstawy czaszki i zmarła w drodze do szpitala. Na dworcu zaś kolei północnej orkan zerwał dach z wagonu kolejowego.

W okolicy Wiednia, we wszystkich ulubionych miejscach wycieczek, panowała podobna aura, a więc wiedeńscy, którzy pasjami lubią w święta wyjeżdżać za miasto, musieli skwaszeni siedzieć w domu.

Cesarz jednak, pomimo niepogody, wyjechał w sobotę z Schönbrunu do Walsee, aby ze swą ukochaną córką, arcyks. Maryą Waleryą, swym zięciem, arcyks. Franciszkiem Salwatorem i z wnukami, za którymi przepada, spędzić święta Wielkanocne. Widocznie więc stan jego zdrowia musi być zupełnie pomyślny.

Z dzielnic polskich.

Z KRAKOWA. W sprawie nadużyć wyborczych przy ostatnich wyborach do parlamentu, jakie wyszły na jaw podczas rewizji w „Pałacu spiskim“ rozpoczęto doręczać akty oskarżenia. Przed sądem stanie około 104 oskarżonych.

ZE LWOWA. Przed trybunałem sędziów przysięgłych rozpoczął się tu wczoraj proces przeciw Deskurowi i Poznańskiemu b. dyrektorom będącego w likwidacji banku parcelacyjnego. Proces, który potrwa około 6 tygodni, budzi ogromne zainteresowanie, nie jest bowiem pozbawiony tła politycznego.

Oskarżeni dyrektorowie odpowiadają w pierwszym rzędzie za nieusprawiedliwioną okolicznością niewypłacalność, a nadto za to, że pomimo stwierdzonej buchalteryjnie niewypłacalności, przedłużali kredyty banku. Oba dyrektorowie prowadzili podobno książki handlowe niedokładnie i wchodzili w ryzykowne interesy, prze-

kraczące zakres działania i możność finansową banku.

— Studenti ruskiego seminaryum duchownego, wydalenii za gwałty przeciwko kolegom, nie należącym do stronnictwa ukraińskiego, będą zapewne przyjęci z powrotem do seminaryum 15 b. m.

— Do pism lwowskich donoszą: Pod Niżniowem Dniestr wystąpił z brzegów, zalewając 250 domów.

Uroczystości w Nicei.

W Nicei wzniesiono dwa pomniki; jeden dla królowej Wiktoryi, drugi dla jej syna, króla Edwarda VII.

Prasa niemiecka zadowolona jest wielce, że podczas odsłonięcia w Nicei pomnika królowej Wiktoryi, prezes ministrów Poincare w przemówieniu swem nie poruszył wcale sojuszu angielsko-francuskiego. Z okazji tej dzisiejsza prasa paryska przypomina, że za panowania królowej Wiktoryi porozumienie francusko-angielskie wogóle nie istniało i dlatego sprawy tej Poincare nie poruszał. Natomiast istnienie sojuszu wyraźnie podkreślił podczas uroczystości odsłonięcia pomnika króla Edwarda w Cannes.

Ministerjum francuskie było obecne przy tej uroczystości.

I rzeczywiście, prasa francuska miała słuszną rację.

Mowa, wygłoszona przez prezesa ministrów Poincarego przy odsłonięciu pomnika Edwarda VII w Cannes miała charakter wybitnie polityczny. Podróżując po Europie — mówił Poincare — król potrafił zbadać tajniki dworów, stan finansów i wojska państw odwiedzanych, wyzyskać je w kierunku pomyślnego dla Anglii ugrupowania mocarstw, w kierunku przygotowania trójporozumienia, jako gwarancyi pokoju. W końcu mowa zapewnił, że Francya nie zamierza nikogo zaczepiać, ale musi utrzymywać silną armię na przypadek zaczepki.

Zaręczyny na dworze cesarskim.

Dzienniki wiedeńskie zwracają uwagę na okoliczność, że już trzecia wnuczka cesarza zawiera małżeństwo morganatyczne. Jak wiadomo, córka ś. p. następcy tronu Rudolfa, arcyksiężniczka Elżbieta wyszła przed 4 laty za męża za księcia Ottona Windischgracza. A znacznie dawniej, bo już przed kilkunastu laty córka arcyks. Gizeli i księcia bawarskiego Leopolda księżniczka Elżbieta wyszła za bar. Seefrieda.

Obecnie trzecia wnuczka ces. i trzecia Elżbieta zawiera małżeństwo nie równorzędne i to za zgodą cesarza, który podobno osobiście interweniował u swej córki arcyks. Maryi-Waleryi, by nie opierała się małżeństwu.

Arc. Elżbieta liczy lat 20 i jest najstarszą z 9 dzieci arcyks. Franciszka-Salwatora i Maryi-Waleryi. Arc. Elżbieta jest wysmukłą, piękną panniką, jedną z najweselszych arcyksiężniczek na dworze. Małżeństwo jej z hr. Jerzym Waldburgiem jest małżeństwem z miłości.

Nadporucznik hr. Waldburg był honorowym kawalerem jej braci i w tym charakterze poznał się z arcyksiężniczką. Obecnie liczy lat 32.

Hr. Waldburg pochodzi ze starej rodziny katolickiej w Wirtembergii. Historia tej rodziny sięga XII wieku.

Niemcy w granicach Rosyi.

Wedle danych ogłoszonych świeżo przez „Deutsche Monatsschrift fuer Russland“, zamieszkiwało w Rosyi, na podstawie spisu ludności z 1907 roku, 1,790,489 Niemców. Z tego wypadła na Rosyę europejską — bez prowincyj nadbaltyckich — 1,146,461 osób, na te prowincje 165,727, na Królestwo Polskie 407,274, na Kaukaz 56,729, na Syberyę 5,424 i na Azję środkową 8,874.

Miastem, liczącem najwięcej mieszkańców Niemców, jest Łódź, bo bez mała 80,000, dalej idąc; Petersburg z 50,000, Moskwa z 18,000 i Odesa z 10,000 Niemców. W Łodzi utrzymują oni swym kosztem 62 szkoły niemieckie rozmaitego typu, a między nimi 1 gimnazjum realne i 30 szkół ludowych. Na 1,790,489 Niemców w Rosyi okragło 200,000 wyznaje wiarę katolicką, in-

ni są wyznania luteranckiego, a w malej części reformowanego i menonickiego.

Zawieszono ulgi.

(Telegraficzny komunikat urzędowy).

—?—

Dnia 14 b. m. tracą swą siłę przepisy tymczasowe o ulgowym przewozie z zagranicy niektórych maszyn rolniczych i ich części. Z racji stanu rzeczy, jaki się wyradza przez zniesienie wyżej zaznaczonych przepisów, należy wyjaśnić co następuje: ministerjum handlu i przemysłu wniosło 24 września 1911 r. do instytucji prawodawczych projekt prawa o środkach poparcia przemysłu rosyjskiego budowy maszyn rolniczych, przyczem według tego projektu między innymi projektowano przedłużenie na przyszłość bez wskazania terminu wszystkich czasowych przepisów o ulgowym przepuszczaniu niektórych maszyn rolniczych i ich części. Wymienione prawo było rozpatrzone przez Dumę państwową na posiedzeniach 28 lutego, 2 i 11 marca, przyczem Duma wniosła szereg poprawek.

Następnie sprawa przeszła do Rady Państwa, która na posiedzeniu w dniu 26 marca odrzuciła niektóre poprawki, skutkiem czego projekt odesłano do komisji pojednawczej. W komisji tej był rozpatrzony 29 marca, skutkiem jednak rozpuszczenia Dumy 30 marca na ferie świąteczne, rozpatrzenie projektu na wspólnych posiedzeniach trzeba było odłożyć do wznowienia prac Dumy państwowej. Tym sposobem od 14 b. m. aż do zatwierdzenia nowego prawa, przepisy ulgowe zostają wstrzymane.

Wobec tego lokomobile przy składowych młocarniach i pługach parowych, wymienione w punkcie 5 art. 167 taryfy celnej opłacać będą cło według punktu 1 lit. B. tegoż artykułu taryfy konwencyjnej w wysokości rb. 3 kop. 20 od puda (zamiast kop. 75 od puda), a maszyny wymienione w punkcie 6 tegoż artykułu i przepuszczone obecnie bez cła będą opłacać cło 75 kop. od puda.

Równocześnie czasowo wstrzymane zostają opłaty ulgowe od części maszyn rolniczych według punktu 11 art. 167 i uwagi 1 i 6 do tego art., przyczem podlegają one ogólnemu cłu według punktu 7 art. 167 na wysokości stawek konwencyjnych (od rb. 4 kop. 20 do rb. 8 od puda).

Jednocześnie tracą swą siłę uwaga 5 do artykułu 167 co do przepuszczania bez cła przyrządów i aparatów dla niszczenia szkodliwych w rolnictwie zwierząt oraz uwaga 4 do art. 190 i uwaga do art. 194 o przewożeniu bez cła szpagatu z manilskiego lnu do wiązania snopków i płócien dla wiązałek i sortówek.

Z piśmiennictwa.

—?—

„Kalendarz Informator“ dla drukarzy na rok 1912.

Ze słowa wstępnego dowiadujemy się, że jest to pierwszy taki rocznik, a zarazem, że wydawcy (pp. W. Credo i R. Patyna ?) z powodu spóźnionej pory nie mogli w bieżącym roku zapewnić sobie dostatecznego współpracownictwa drukarzy i litografów.

Mimo to kalendarz może oddać drukarzom istotny pożytek ze względu na treść swoją.

W tak zwanym „Calendarium“ do każdego miesiąca dołączono trzy stronicie na notatki i rachunki za robotę drukarską.

Dalej mamy artykuł porównawczy, w którym zestawione są — pisownia krakowskiej Akademii Umiejętności i pisownia prof. Kryńskiego.

Obszerniejsza, dla zawodowych drukarzy zbyteczna, lecz dla niewprawnych bardzo przydatna rozprawka o formatach wskazuje, jak na maszynie drukarskiej rozstawiać „kolumny“ druku, ażeby po wydrukowaniu otrzymać arkusz ze stronicami należycie uporządkowanymi przy formatach najrozmaitszych, aż do 96 stronic na jednym arkuszu druku.

Mamy dalej „czasowe przepisy cenzuralne“, a potem rozkład liter w tak zwanej „kaszele“ polskiej, rosyjskiej, greckiej, hebrajskiej i niemieckiej, oraz alfabety z wyszczególnieniem nazw liter greckich i hebrajskich oraz ich brzmienia.

Są też rozmaite znaki drukarskie.

Kończy książeczkę wzór podania o świadectwo na drukarnię, oraz streszczenie nowego cennika—że pominiemy spis firm drukarskich i introligatorskich, jako niekompletny.

Do stron ujemnych zaliczylibyśmy brak nazw czcionek różnego kształtu i różnego formatu, oraz polszczyznę niezawsze poprawną (np. „za wyjątkiem“ zamiast prawidłowego „z wyjątkiem“—„stereotypy i drugie materiały“, zamiast „stereotypy i inne materiały“).

W dalszych wydaniach spodziewamy się też napotkać opis rozmaitych maszyn, zastępujących robotę zecerską. Maszyny te rozpowszechniają się dziś coraz bardziej; z czasem prawdopodobnie zastąpią pracę ręczną zecerów. Pożądane więc dla właścicieli drukarni byłyby wskazówki co do ich ceny i wartości praktycznej.

Format kalendarza jest dogodny, kieszonkowy, oprawa wykwiłtna.

Z. K.

TEATR WIELKI.

„Kobieta bez skazy“, komedia w 5-ach aktach Gabrieli Zapolskiej.

Łódź zobaczyła wreszcie wczoraj na deskach Teatru Wielkiego ostatnią sztukę Zapolskiej „Kobietę bez skazy“, komedię erotyczną, która tyle w ostatnich czasach narobiła wrzawy dzięki ostrej krytyce teatralnej i protestom pań przeciw jej wystawieniu na prowincyi.

„Kobieta bez skazy“ nosi wprawdzie na sobie wybitne znamiona autorki, odznacza się barwnością i żywością Zapolskiej tylko właściwą, obfituje w sceny efektowne i ogromnie subtelny dyalog, w charakterystyce jednak wprowadzonych na scenę kobiet jest grubo przejawiona. Trudno bowiem przypuszczać, by światek ten, w jaki nas autorka wprowadza, światek „uświadomionych panien“, „kobiet wyższych“, mężatek bez przesądów“, był tak zepsuty, tak zdegenerowany do szpiku kości, by treścią jego życia była wyłącznie i jedynie tylko rozkosz zmysłowa, choćby z najgorszego czerpana błota. Mimo zatem nadzwyczajnych zalet scenicznych, sztuka budzi w widzu gorycz i niesmak, wywołuje w nim tylko wstręt i obrzydzenie. Naprawdę, szkoda, że autorka tak utalentowana, tak indywidualna, jaką jest bezsprzecznie Zapolska, ostatnią nowość na tak marnym osnuła wątku.

O ile z jednej strony kobiety w tak czarnym przedstawione, są świetle, o tyle z drugiej na mężczyzn autorka łaskawszym patrzy okiem.

Myśl przewodnia sztuki zamyka się bowiem w tezie, że mężczyzna, choćby najbardziej zepsuty przez kobiety, szuka w nich zawsze jedynie ideału, wymaga, by mimo wszystko pozostały... bez skazy. Z chwilą zaś, gdy się dowiaduje, że ta wybrana, wysniona, która tak długo mu się opierała, pod wpływem chwilowego jego zapartywania, oddaje się innemu, by potem zostać jego, odrzuca ją, bo nie może pojąć ją już za żonę, skoro nie jest już... bez skazy.

Sztuka, na ogół biorąc, grana była słabo, nie było bowiem w grze artystów tej werwy i temperamentu, jakiej wymaga akcja. Z artystów utrzymała się w roli tylko p. Sułkowska (Rena) i p. Leszczyński (Każwin).

W końcu żałować trzeba, że na wczorajsze przedstawienie zjawilo się tak wiele młodych... żądnych wrażeń panienek, dla których jeszcze przez długi czas nauka w szkole i czytanie odpowiednich książek, oraz bywanie w teatrze tylko na odpowiednich sztukach powinny być jedynym zajęciem i rozrywką.

Teatr Popularny.

„Ballady“, tragedia w 5-ciu aktach 15-tu odsłonach Juliusza Słowackiego.

Dyrekcja Teatru Popularnego wystawiła w ubiegłą sobotę, jako premierę „Balladynę“ Słowackiego, a wystawiła utwór ten wieszczą naszego z takim nakładem pracy i kosztów w wystawie, że publiczności, która do ostatniego miejsca zapełniła widownię, sprawiła prawdziwą niespodziankę. Wogóle przedstawienie sobotnie cechował nie tylko nadzwyczajny pietyzm dla auto-

ra, ale i ogromnie staranna gra artystów, którzy dokładali wszelkich starań, by tragedia wypadła jaknajlepiej, by zajaśniała w całym blasku potęgi wierszowanego słowa.

W roli tytułowej wystąpiła gościnnie najlepsza obecnie tragiczka sceny polskiej, p. Wysocka, składając w każdej scenie dowody nadzwyczajnego talentu i mistrzowskiej gry. Dzielnie wtorował jej, jako hr. Kirkor p. Mielewski.

W roli Aliny wyróżniła się staranną grą, opracowaną w najdrobniejszych szczegółach p. Morska.

Niezrównanym Grabcem był p. Mastalski, matką wdową p. Rożańska. Dużem powodzeniem w rolach Iskierki i Chochlika cieszyły się pp. Orłowska i Tochmańska.

Na zaszczytną wzmiankę zasłużyli jeszcze p. Waclawska (Goplana) p. Rydzewski (pustelnik), p. Norski (pasterz). Reszta artystów dostrajała się do ogółu.

P. Wysocką publiczność przyjmowała owacyjnie, darząc ją i poszczególnych wykonawców ról po każdej odsłonie burzą oklasków.

H. Gawroński.

W sprawie budowy teatru.

Dziś na posiedzeniu dorocznym ogólnego zebrania Towarzystwa kredytowego miejskiego rozstrzygać się będzie sprawa zakupu nieruchomości funduszu Towarzystwa udziałów Towar. „Teatr polski“, którego celem jest wzniesienie w Łodzi gmachu teatralnego, jako odpowiedniego przybytku dla sceny polskiej, zmuszonej obecnie tułać się po budach brudnych i ciasnych, pozbawionych najprymitywniejszych warunków bezpieczeństwa.

Nie jest to darowizna, jeno umieszczenie wolnej gotowizny w walorach, które po zbudowaniu teatru i oddaniu go do użytku wciąż nabierać będą wartości, bo przecież gmach teatralny przynosić będzie dochody.

Ale zarazem jest to i obowiązek obywatelski, od którego nikt z mieszkańców Łodzi uchylać się nie powinien. Przypominając o tem dzisiejszem ogólnem zebraniu członków Towarzystwa kredytowego miejskiego, ani na chwilę nie wątpimy, że sprawa zakupu nieruchomości Tow. budowy gmachu teatralnego jaknajpomyślniej zatwierdzoną będzie.

KALENDARZYK TERMINOWY.

IMIONA SŁOWIAŃSKIE. Dziś Nosislawa. Jutro Krasislawa.

TEATR POPULARNY. (Konstantynowska nr. 16). Dziś „Elektra“, tragedia Hofmansstala, z p. Wysoczką w roli tytułowej i „Maz od biedy“ J. Blizińskiego; na dochód żydowskiego Tow. kolonij wakacyjnych. Początek o godz. 8 min. 15 wieczorem.

TEATR WIELKI (Konstantynowska nr. 16). Dziś „Kobieta bez skazy“ Zapolskiej. Początek o godz. 8 min. 15 wieczorem.

ZEBRANIA. Dziś og. zebr. Tow. kredyt. miej. (w gmachu Tow., Średnia 19) o g. 4 po poł.

WYSTAWA obrazów i rzeźb artystów M. Trębacza, J. Weinlesa i J. Gabowicza otwarta codziennie w Klubie rzemieślniczym (Wólczajska nr. 25).

WYSTAWA p. n. „Krajobraz Polski“ (w gmachu Tow. kredytow. miejskiego, Średnia 19) otwarta codziennie.

MUZEUM NAUKI i SZTUKI (Zielona 8), otwarte codziennie od godziny 4 po południu do 10 wieczorem; w niedziele i święta od godziny 12 w południe do 10 wieczorem.

KRONIKA.

(x) V Zjazd prawników i ekonomistów polskich odbędzie się — jak donosiliśmy — we Lwowie między 26 a 28 maja b. r.

Członkowie zjazdu, którzy udział swój zgłoszą przed dniem 1 maja otrzymają już w początku maja referaty obejmujące przedmiot obrad. Przy zgłoszeniach późniejszych z natury rzeczy ekspedycja łączyć się będzie z kilkodniową zwłoką. Składkę uczestnika zjazdu (10 rb. — 25 kor. — 20 mk.) przyjmuje Bank hipoteczny we Lwowie (rachunek bieżący nr. 4932). Wyjaśnięć wszelkich udziela dr. Jan Jordan, Lwów, Uniwersytet.

(x) Z wystawy „Krajobraz Polski“. Wczo-

rajszy dzień świąteczny ściągają na wystawę tłumy zwiedzających, którym objaśnień udzielał przybyły specjalnie w tym celu z Warszawy p. Soszewski, przewodniczący komisji fotograficznej Zarządu Głównego. W bieżącym tygodniu jest oczekiwane odwiedzenie wystawy przez uczennice i uczniów szkół łódzkich. Komitet wystawy prosi panie przełożone o wcześniejsze zawiadomienie o dniu i godzinie zamierzanego zwiedzania, aby Komitet wystawy miał możność wydelegować jednego ze swych członków dla udzielania objaśnień.

W czwartek dn. 18 b. m. przyjedzie do Łodzi p. Aleksander Janowski wice-prezes Zarządu Głównego i wygłosi na wystawie w godzinach wieczornych szereg pogadanek.

Ceny biletów wejścia na wystawę podczas pogadanek nie będą podwyższone.

(x) Z advokatury. Prezes petersburskiej izby sądowej, Kraszeninnikow, przesłał prezesowi rady advokatów przysięgłych zawiadomienie, w którym żąda, aby przy zaliczaniu do stanu obrończego pomocników advokatów przysięgłych-żydów miano na uwadze ostatnie wyjaśnienie senatu, według którego pomocników advokatów przysięgłych-żydów zatwierdzać ma minister sprawiedliwości. Dalej p. Kraszeninnikow poleca, aby przedstawiono jaknajprędzej wykaz pomocników advokatów przysięgłych-żydów, wniesionych na listy obrończe do chwili obecnej. Według krążących pogłosek takie polecenia rozesłali prezesowie innych izb sądowych do rad advokackich.

(x) „Miesiąc Ilustrowany“. Zaszczycie znany powieściopisarz, przyrodnik-popularyzator i prelegent, p. Władysław Umiński, zakłada w Warszawie miesięcznik ilustrowany, przeznaczony dla bardzo szerokiego kręgu inteligencji. „Miesiąc Ilustrowany“ ma być uniwersalnym piśmie. Nowela, poezye, artykuły w sprawach społecznych, odkrycia naukowe i wynalazki, dział aktualny, sztuka, sport, znajdują miejsce na jego łamach. Pismo ma być starannie wydawane i bardzo obficie ilustrowane. Nazwisko redaktora daje rękojmię, że „Miesiąc Ilustrowany“ będzie dobrze spełniał swoje zadanie i znajdzie sobie niebawem liczne koła zwolenników.

(x) „Słownik języka polskiego Jana Karłowicza, Adama Kryńskiego i Władysława Niedźwieckiego.“ Otrzymałszy zeszyt 31 tego wysoce szacownego wydawnictwa, ułożony przez Władysława Niedźwieckiego i Kazimierza Króla. Znajdujemy w nim wyrazy od „Rozwlekłość“ do „Rzyszcze“, kończące tom piąty i wyrazy od litery „S“ do „Schropowacenie“, rozpoczynające tom szósty.

Pierwsze 24 zeszyty kosztują 10 rb., które wnosić można w 4-ch ratach (po rb. 2 kop 50), otrzymując za każdą z nich po 6 zeszytów. Cena każdego z tych zeszytów pojedynczo jest 50 k. Za każde następne 6 zeszytów należy wnosić po 4 rb. 50 kop. lub za każdy zeszyt pojedynczo 85 kop.

Administracja, ekspedycja i skład główny Słownika w administracji „Gazety Handlowej“ w Warszawie, Szpitalna 10, gdzie też „Słownik“ nabywać można.

(a) Kasa oszczędnościowa. Rząd gubernialny piotrkowski zatwierdził ustawę Towarzystwa kasy oszczędnościowej pracowników łódzkiej szkoły handlowej.

Rzeczywistymi członkami kasy mogą być wszyscy, pracujący we wzmiankowanej szkole handlowej, otrzymujący określone wynagrodzenie, nie wyłączając służby niższej.

Założycielami kasy są członkowie rady opiekuńczej pp.: Józef Witkowski, Wilhelm Hordliczka oraz członkowie komitetu pedagogicznego pp.: dyrektor Wacław Kloss i nauczyciel August Raubal.

(a) Z Towarzystwa dobroczynności. W ubiegły piątek pod przewodnictwem prezesa, pastora R. Gundlacha, odbyło się o godzinie 6 wieczorem posiedzenie zarządu łódzkiego chrześcijańskiego Towarzystwa dobroczynności.

Zarządzający biurem wyszukiwania pracy w sprawozdaniu swoim zaznaczył, że od ostatniego posiedzenia (8 marca) po dzień dzisiejszy zapisało się około 300 osób poszukujących zajęcia, z których około 130 otrzymało pracę, głównie w ogrodach w mieście i okolicy. Z liczby tkaczy pozbawionych pracy 40 znalazło

zajęcie w fabrykach. Obecnie także właściciele domów przyjmują stróżów z polecenia biura pracy.

Na skutek rozesłanych odezwo do ks. ks. proboszczów i pism prowincjonalnych nadchodzą do zarządu towarzystwa listy od okolicznych ziemian, którzy wypytują się o bliższe warunki, jakie stawiają robotnicy, pragnący przyjąć robotę na roli.

Na ostatnim posiedzeniu zarząd nie miał możności sprawdzenia sprawozdania kasowego za ostatnie lata szpitala dziecięcego Anny Maryi i przekazał je głównemu kasyerowi towarzystwa p. F. Wutkemu, który po przeprowadzeniu rewizji zakomunikował rezultat pracy, wykazując, że szpital Anny Maryi dotąd z funduszu obrotowego zacerpnął razem rb. 9747 kop. 93.

Sprawę ewentualnego przeniesienia szpitalika przytułku starców i kalek (Dzielnia 52) dla zapewnienia mu większego spokoju, przekazano do załatwienia przewodniczącemu komitetu przytułku p. Maurycemu Sprzączkowskiemu.

Rachunek kwartalny zakładu dla umysłowo i nerwowo chorych w Kochanówce w sumie rb. 2,026 kop. 80 zarząd sprawdził i polecił należność wypłacić.

Do przytułku starców i kalek przyjęto 4 osoby.

Na tem posiedzenie zamknięto o godzinie 8 wieczorem.

(h) Ze stowarzyszenia majstrów gubernii piotrkowskiej. W ubiegłą sobotę odbyło się pod przewodnictwem wiceprezesa p. Kristyana Prüma miesięczne posiedzenie zarządu ze współudziałem członków stowarzyszenia, na którym po zatwierdzeniu sprawozdania kasowego za I kwartał b. r. przyjęto do wiadomości kupno nieruchomości przy ulicy Miłsza 21 i zapisano do stowarzyszenia 2 członków rzeczywistych i 2 protektorów.

W końcu postanowiono gremialnie zwiedzić Wystawę Krajobrazu.

(a) Ze stowarzyszenia lekarzy dentystów. Wczoraj w lokalu przy ulicy Piotrkowskiej nr. 86, odbyło się ogólne zebranie roczne Stowarzyszenia lekarzy dentystów, na którym odczytano sprawozdanie z działalności za rok 1911, poczem dokonano wyboru członków zarządu. Wybrani zostali p.p. Alfred Stroński (prezes), Leopold Ginter (wiceprezes), Adolf Żadewicz (sekretarz), S. Szapiro (skarbnik) i M. Morgenstern (bibliotekarz).

(a) Ze związku kelnerów. W dniu 12 b. m. w lokalu własnym przy ulicy Konstantynowskiej nr. 5, odbyło się posiedzenie zarządu związku kelnerów pod przewodnictwem p. J. Günthera. Uchwalono, między innymi, zawiadomić wszystkich członków zalegających w opłacie składek ponad 6 miesięcy, aby zechcieli uregulować je w ciągu tygodnia od daty otrzymania odezwy; w przeciwnym razie zarząd zmuszony będzie wykreślić ich ze związku.

Biuro związku przyjmować będzie codziennie od 3-ej do 6-ej po południu, oprócz niedziel i świąt. Załatwia ono również w tych godzinach i inne czynności.

(x) Komitet „Związku majowego“ przy Łódzkim oddziale Towarzystwa opieki nad zwierzętami urządził jutro, t. j. 16 b. m. w teatrze „Odeon“ przedstawienie z objaśnieniami obrazów treści pouczającej. Początek o godz. 4 po południu. Wejście na parter dla młodzieży po 5 k., na balkon 10 kop., dla dorosłych po 20 kop.

(h) Ze stowarzyszenia pracowników piekarskich. Z powodu przybycia niedostatecznej liczby członków zapowiedziane ogólne zebranie członków stowarzyszenia pracowników piekarskich nie doszło do skutku, odbędzie się w drugim terminie 28 b. m.

(h) Z warszawskiej izby sądowej. IV departament karny warszawskiej izby sądowej na kadencji w Łodzi rozważał w lokalu przy ulicy Mikołajewskiej nr. 35 pod przewodnictwem prezesa B. M. Bazylewskiego sprawę Władysława Łazudki, kelnera, oskarżonego o to, iż w mieszkaniu jego znaleziono czerwony sztandar.

Izba skazała Ł. na 8 miesięcy tortury z zaliczeniem 5 miesięcy, odsledzianych na śledztwie.

(a) Sprawy budowlane. Komisja techniczno-budowlana dokonała wczoraj oględzin świeżo wybudowanej 3 piętrowej oficyny p. M. Citrona, przy ul. Przejazd N 45.

Komisja znalazła, że oficyna wzniesiona została nie według zatwierdzonego planu, a mianowicie: suteryny oraz trempel, przeznaczony na wieszanie bielizny, zamienione zostały na mieszkanie; ściana tylna gmachu, nie mająca wymaganych przepisami technicznymi wymiarów, jest za cienka; mury nie są otynkowane i nie zaprowadzono balkonów.

Wobec tego komisja poleciła właścicielowi przedstawić władzom gubernialnym do zatwierdzenia zdjęty z natury plan; za wypuszczenie zaś samowolne lokatorów do domu, postanowiła p. Citrona pociągnąć do odpowiedzialności sądowej.

(a) Ekstradycya. Na żądanie władz austriackich w Krakowie, aresztowany został w Łodzi 44-letni Franciszek Niżnik, oskarżony o oszustwo i inne przestępstwa.

Niżnik wysłany został pod silną eskortą do Krakowa.

(g) Wzloty hr. Scipiona, zapowiedziane na wczoraj, ściągły na tor wyścigowy bardzo nieliczną publiczność.

Na małe zainteresowanie się wpłynęły niewątpliwie niepewna pogoda i dotkliwie zimno, które od kilku dni tak bardzo dają się nam we znaki. Niestety; lot i wczoraj nie przyszedł do skutku, z powodu zepsucia się w ostatniej chwili motoru.

Nie pomogły wysiłki mechanika i samego lotnika p. Scipiona by motor działał. Smigło po kilku obrotach za każdym razem stawało. Próby te i chęć naprawy trwały przeszło półtorej godziny, spełży jednak w końcu na niczem.

Nie wątpimy jednak, że dwukrotnie już odkładane wzloty nie zniechęcą młodego, śmiałego lotnika do lotu u nas i że w najbliższym czasie ujrzemy go wreszcie, szybującego na swym ogromnym latawcem wysoko ponad kominami fabrycznej Łodzi.

(a) Ekskursya. Grono studentów uniwersytetu kijowskiego przybyło do Łodzi i w ciągu dwudniowego pobytu zwiedziło fabryki akc. tow. I. K. Poznańskiego, tow. akc. „Leonhardt, Woelker i Girhardt“, fabrykę zegarów Chmielewskiego; byli w teatrze i w cyrku, a wczoraj o godz. 6 min. 50 rano udali się koleją Fabryczno-Łódzką z powrotem do Kijowa.

(a) Z inspekcji podatkowej. Na stanowisko inspektora podatkowego 5-go rewiru m. Łodzi powołany został p. Lowisof Menar, były urzędnik banku państwa.

(a) Kara administracyjna. Gubernator piotrkowski skazał Bronisława Bryksa w Cygance za użycie w bójce noża na 3 miesiące aresztu.

(h) Brak trzody. Rzeźnicy narzekają na brak trzody na targach, wskutek czego i ceny są zbyt wysokie.

Na prowincyi chętnie nabywane są prosięta do chowu; za parę żądają od 8—10 rb.

Wogóle z powodu wyprzedzaży trzody w jesieni, wskutek braku kartofli, obecnie ceny podniesione zostały do takiej wysokości, jakiej nie pamiętają starzy gospodarze.

(a) Sprawy fabryczne. Rozpatrzywszy skargę akc. Tow. manufaktur I. A. Woronina, Lutsch i Czoszer na postanowienie petersburskiego urzędu gubernialnego do spraw podatku przemysłowego, senat rządzący znalazł, że suma rubli 6,586 kop. 82 została nieprawidłowo przyłączona do opodatkowanego dochodu Towarzystwa, ponieważ odliczanie na kapitał ubezpieczeniowy pracowników należy do wydatków na polepszenie bytu pracowników i robotników.

Wobec tego senat rządzący uznał postanowienie urzędu podatkowego za pozbawione zasady prawidłowej i jako takie skasował.

Rozstrzygnięcie tej sprawy jest prejudykatem dla tego rodzaju spraw.

(h) Ohyda. Z rozporządzenia sędziego śledczego, aresztowano wczoraj właściciela jednej z jadłodajni przy ulicy Zawadzkiej pod zarzutem uwiedzenia 14-letniej dziewczynki J. O., pozostającej u niego w obowiązkach bony.

(a) Aresztowanie. Władze policyjne dokonały dzisiejszej nocy rewizyj w różnych dzielnicach i aresztowały kilkadziesiąt osób.

(a) Kradzież. Ze składu futer Lejby Felcmana przy ulicy Konstantynowskiej nr. 44 skradziono znaczną ilość towaru wartości 500 rubli.

Złodzieje dla dostania się do wnętrza wylamali zamki u obu drzwi od podwórza.

— (a) Wczoraj pomiędzy 5 a 6 godz. po południu, podczas nieobecności rodziny redaktora „Kuryera Łódzkiego“, p. Książka która udała się na pogrzeb matki, włamali się do mieszkania złodzieje i zabrali różne kosztowności, gotówkę, ubranie i t. p., na ogólną sumę przeszło 700 rubli.

(h) Zapalenie się benzyny. Wczoraj o godzinie pół do 10 rano przy ulicy Pańskiej nr. 41 w mieszkaniu Tabatzmana zapaliła się benzyna wraz z masą przygotowywaną do czyszczenia podłóg. Ogień ugasił domownicy przed przybyciem straży ogniowej.

(a) Napady. Na przechodzącego wczoraj ulicą Rzgowską 52-letniego Wawrzyńca Tarnowskiego napadło trzech ludzi, którzy w celach rabunku zadali mu 4 rany nożem w ramię, ręce i głowę. Rabusie, nie znalazłszy, ratowali się ucieczką. Tarnowski w stanie ciężkim odwieziono do szpitala św. Aleksandra.

— Na ul. Konstantynowskiej napadło wczoraj 3-ch bandytów na Abrahama Friedmana, którzy ograbili go z gotówki i uciekli.

(p) Nieszczęśliwe wypadki. W fabryce przy ul. Wólczańskiej nr. 215, maszynka, przy której pracowała 16-letnia robotnica Józefa M., zmiądzzyła jej rękę. W domu przy ul. Długiej nr. 85, córeczka robotnika, 2-letnia Eugenia W., złamała lewą rączkę. W obu wypadkach doraźnej pomocy udzielił lekarz Pogotowia.

(a) Żywcom spalona. W domu przy ul. Chłodnej nr. 14 zdarzył się straszny wypadek. Pozostawiona bez dozoru 4-letnia Elżbieta Legman, bawiąc się zapalkami, wzniciła ogień, od którego zapaliło się na dziecku ubranie, Ratunek okazał się daremny, dziewczynka bowiem uległa tak ciężkim oparzeniom, iż wkrótce zmarła.

(a) Konfiskata. Kontroler akcyzy p. Czysiakow, dokonawszy rewizji w bufecie Stow. robotników chrz., przy ul. Przejazd nr. 34, skonfiskował wódkę bez banderoli.

Tenże kontroler skonfiskował 5 flaszek wódki w Kole kolejarzy, przy ul. Widzewskiej nr. 75.

(a) Przytrzymanie współnika. Policja aresztowała Moszka Kochana, który wspólnie z drugim dokonał wczoraj śmiałej kradzieży różnych rzeczy w mieszkaniu Aryi Ejbiszycza, przy ul. Widzewskiej nr. 39.

(a) Przejechanie. Dzisiaj o godz. 1 po południu, na ul. Staro-Zarzewskiej nr. 67, tramwaj najechał na 12-letnią Alfredę Witkowską, przyczem uszkodził jej czaszkę, ręce i nogi. Wzywany lekarz Pogotowia odwiózł W. w stanie ciężkim do Zubardzia.

*

(x) Z Pabianic. Zarząd fabryki papieru Rob. Saengera wniosł do inspekcji fabrycznej podanie treści następującej:

„Począwszy od dnia 3 maja r. b. godz. 6 wieczór, tydzień roboczy będzie skrócony w ten sposób, że fabryka będzie nieczynna co tydzień od piątku 6-ej wieczór do niedzieli 8-ej wieczór. Wyjątek stanowią oddziały następujące: warsztaty, które jednak w niedziele nie będą wcale czynne; przekrawacze, które będą czynne do soboty 6 wieczór; ci z podwórzowych i ekspedycyi, którzy będą wyznaczeni do wyładowywania i ekspedycyi towarów, i wreszcie ci z pośród maszynistów i palaczy, którzy będą potrzebni do pędzenia małej maszyny do światła.

(a) Usiłowanie podpalenia. P. Oskar Gerlicz, fabrykant zgierski, doniósł onegdaj policji miejscowej, że w posesyi jego, w miejscowości Okreglik pod Zgierzem, na strychu obory znaleziono przypadkowo węgle drzewne oraz pęk popalanej waty, co każe przypuszczać, że ktoś usiłował budynek ten podpalić. Podpalacza dotąd nie wykryto.

(a) Ieszcze ośna wichury. Szalejąca w tygodniu ubiegłym wichura nie oszczędziła też gmachu poklasztornego w Łagiewnikach, z którego zerwała z górą 30 łokci dachu. Burza uszkodziła także dach na dzwonnicy.

(a) Z łagiewnickiego kółka rolniczego. Siedziba łagiewnickiego kółka rolniczego zostanie przeniesiona z Łagiewnik do Zgierza. Ostateczna decyzja w tej sprawie zapadnie na ogólnym zebraniu członków, które ma się odbyć jutro w Łagiewnikach.

W obręb działalności łagiewnickiego kółka rolniczego, oprócz szeregu wiosek, wchodzi też m. Zgierz.

(a) Znaczną kradzież. W piątek w nocy, niewiadomi złoczyńcy dostali się za pomocą otwarcia okna do sklepu Icka Majera Halperna przy ulicy Łódzkiej nr. 18 w Zgierzach i skradli towaru za 300 rubli.

SZTUKA.

(x) Teatr popularny. Z kancelaryi teatralnej komunikują nam:

Dziś w poniedziałek, ukaże się po raz pierwszy wspaniała tragedia Hoimanstahla p. t. „Elektra“, na dochód żydowskiego Towarzystwa kolonij wakacyjnych, ze współudziałem znakomitej artystki Stanisławy Wysockiej; dla uzupełnienia wieczoru artyści z p. Bolesławskim na czele odegrają doskonałą komedię Blizińskiego p. t. „Mąż od biedy“.

W przygotowaniu sztuka Heyermansa „Nadzieja“, z p. Wysocką w roli „Jo“, którą u nas odtworzy po raz pierwszy w sobotę.

W ciągu tygodnia powtórzone będą sztuki: „Balladyna“ i „Elektra“, po cenach zwyczajnych (popularnych).

Z WARSZAWY.

* Zgon konsula.

Zakończył w Paryżu życie francuski konsul generalny w Warszawie, de Fages de Chaulnes.

* Regulacja Wisły.

Utworzona przy ministeryum komunikacyi i pozostająca pod przewodnictwem prof. Timonowa komisya specjalna dla opracowania projektu ulepszenia żeglugi na spławnych rzekach państwa opracowała program robót na r. 1912-13. Na pierwszym planie postawiono regulacyę Wisły.

Odpowiedzialność posłańca.

Na jednej z sesyi sądu handlowego w Warszawie rozpoznawana była nader ciekawa sprawa odpowiedzialności posłańca publicznego za powierzoną mu posyłkę.

P. H. Goldszajn polecił posłańcowi publicznemu odnieść do firmy „Krongold“, mieszczącej się w pasażu Simonsa, paczkę towaru i 5 pudełek prób.

Wkrótce posłaniec powrócił, meldując p. G., że paczka towaru została przez niego dostarczona, próby jednak w drodze mu skradzione.

Powiadomiona o tem natychmiast policya nie doprowadziła poszukiwań do żadnego rezultatu.

Ponieważ skradzione próby stanowiły wartość 480 rb. 9 k., p. G. wystąpił przeciw związkowi posłańców do sądu handlowego z żądaniem zasądzenia powyższej sumy.

Ciekawe było tłumaczenie związku w osobie reprezentanta p. Gintera, który zaznaczył, że między związkiem a p. G. żadnej umowy nie było; o ile zaś związek będzie zmuszony ponieść odszkodowanie, to zgodnie z par. 63 ustawy związkowej, najwyżej do wysokości 50 rb.

Powołanie się na ustawę związku sąd odrzucił, gdyż ta nie jest usankcjonowana przez władzę wyższą, a zatwierdzona tylko przez oberpolicmajstra i jako taka nie zwalnia od odpowiedzialności przy poszukiwaniu w drodze cywilnej szkód i strat, ze strony związku wynikłych.

Nadto w motywach swoich sąd zaznaczył bezpodstawność twierdzenia ze strony związku, jakoby powierzający posyłkę ponosił wynikłe straty.

Sąd całkowitą pretensyę p. G. w wysokości 480 rb. 9 kop. wraz z procentami zasądził, nadto kosztów sądowych 40 rb. 45 kop.

Sprawa ta w drodze apelacyi przesłana została do izby.

Z LITWY I RUSI.

Za naukę języka polskiego. Z aresztu policyjnego w Białymstoku, po miesięcznym więzieniu, została wypuszczona Konstancya Zinowiczowa z miasteczka Choroszczy (w pow. białostockim), skazana na tę karę za nauczanie dzieci języka polskiego. W areszcie pozostało jeszcze 31 mieszkańców (27 mężczyzn i 4 kobiety) z miasteczek: Choroszczy, Trzcian, Zółtek, Goniadza i Nowoziółek, odsiadujących karę również za nauczanie języka polskiego, oraz Jan Pietruszewicz z Choroszczy za to, że jego dzieci uczyły się języka ojczystego.

Ostatnia poczta.

— Na drodze podmiejskiej, pod Nowym Jorkiem zastrzelono 74-letniego milionera Marsha. Policya przypuszcza, że morderstwa dopuściła się żona Marsha, usposobiona wrogo do męża. Z pozycyi zwłok zamordowanego można przypuszczać, że Marsha zastrzelono w samochodzie i wyrzucono na drogę.

— Za prowadzenie potajemnej szkoły polskiej w Kotlarce w powiecie świrskim gubernator kijowski skazał p. Samsonowicza na 300 rb. i p. Wróblewskiego na 100 rb. kary.

— Powódź w okolicy Samary przybiera wielkie rozmiary. Wysłana z Kanajewki poczta utonęła w pobliżu Pestrowki, z pocztylionem i przewodnikiem.

— Z ofiar, zapoczątkowanych przez szwedzką ligę morską, wpłynęło 12 milionów koron, za które zbudowany będzie pancernik bez pomocy skarbu państwa.

— Na łodzi kanonierskiej „Kubanec“ przybył do konstantynopola ambasador Giers.

— Dwa balony sterowe przeleciały wczoraj z Trypolis do Buszamehu i z powrotem, utrzymując się w powietrzu przez 12 godzin. Balony zaopatrzyły się w benzynę z okrętu, krążącego po Suarze.

— Telegrafują z Pekinu, że dr. Sunjatsen wyjechał z Hankou do Szanghaju. W mowie pożegnalnej oświadczył, iż stolicę należy przenieść z Pekinu, w którym najważniejsze dzielnice obrażyły wojska cudzoziemskie, co znacznie osłabia rząd republiki. Przy wyborze stolicy pierwszeństwo oddać należy Uczanowi.

— Mandżurskiej, mongolskiej i tybetańskiej ludności wyznania mahometańskiego nadano zupełną wolność zawierania związków małżeńskich.

Władzom polecono zawiadomić mieszkańców, iż pożądane jest zaniechanie zwyczaju krępowania nóg dziewczynom.

— Z Soudzbulagu honoszą, że duchowieństwo kurdyjskie zorganizowało napad na misyję amerykańską, żądając zdjęcia dzwonu i flagi amerykańskiej. Konsul turecki udał się na miejsce zajścia i przyczynił się do przywrócenia porządku.

— Jeden z najslawniejszych obrazów Holbeina „Portret Małgorzaty Wyatt“, sprzedała firma Gimsel et Wildenstein za 500,000 rubli do prywatnej galeryi w Nowym Jorku. Jest to pierwszy obraz Holbeina, wywieziony do Ameryki.

— Podług doniesienia „Giornale d'Italia“ wielki oddział wojsk włoskich wyruszył do Zanzuru przeciw wrogowi. Wielkie wrażenie w Rzymie wywołała wiadomość o wylądowaniu świeżych oddziałów wojska włoskiego w Trypolisie.

— Rząd angielski zajęty jest pośpiesznym tworzeniem korpusu lotniczego. Fabrykom aeroplanów wydano polecenie szybkiego wykończenia 25 aeroplanów. Budżet tegoroczny przewiduje budowę nowych 180 aparatów.

— Donoszą z Paryża, że lotnik wojskowy porucznik Sensever, spadł z aeroplanem z wysokości 30 metrów, na lotnisku w Douai, i poranił się ciężko.

— W Bar le Duc spadł z jednopłatowcem, z wysokości 60 metrów, lotnik wojskowy, porucznik piechoty Boncourt i zabił się na miejscu.

— Lotnik Prevost, opuściwszy z pasażerem lotnisko Issy-les-Moulineaux, pod Paryżem, wylądował szczęśliwie na lotnisku Hendon, pod Londynem.

— W sprawie układów z Francją co do Maroka północnego, Hiszpania zajęła stanowisko nieprzejednane, nie zgadzając się na uznanie Tangeru za miasto neutralne.

— Skończyły się obrady zjazdu kryminalogów w Petersburgu.

— Na ostatniem posiedzeniu niemieckiej rady związkowej zatwierdzono ostatecznie projekt wzmocnienia armii niemieckiej.

TELEGRAMY.

LWOW, 14 kwietnia. (wł.) Wczoraj miasto całe zostało pokryte śniegiem; wieczorem trzy stopnie mrozu.

KRAKOW, 14 kwietnia. (wł.) Korzystając ze znacznych opadów śnieżnych, liczne grupy narciarzy i zwolenników sportu saneczkowego wyjechały ubiegłej nocy do Zakopanego i do Suchej.

KRAKOW, 14 kwietnia. (wł.) Korespondent „Nowej Reformy“ dowiedział się, że ustąpienie marszałka Badeniego jest już faktem dokonany i nominacya jego następcy jest już zdecydowana.

PARYZ, 14 kwietnia. (wł.) Gazety „Figaro“, „Republique Française“ i „Action“, donosząc o umowie mocarstw co do pożyczki chińskiej, upatrują w tej umowie, zabezpieczającej interesy Rosyi i Japonii, wynik polityki sojuszu francusko-rosyjskiego i trójprzymierza.

PARYZ, 14 kwietnia. (P.) „Temps“ roztrząsając umowę co do pożyczki chińskiej, uważa to za dowód postanowienia Francyi, żeby ciągle i systematycznie urzeczywistniać łączący ją sojusz. Rosya i Francya powinny we wszystkich swoich aktach korzystać ze siły, wypływającej z przymierza. Wszystkie inne pozaeuropejskie sprawy finansowe, mające jednocześnie charakter polityczny, powinny być rozstrzygane tak samo, jak obecna umowa i na takich samych zasadach zupełnej jedności między mocarstwami.

BUDAPESZT, 14 kwietnia. (wł.) „Bud. Correspondenz“ dowiaduje się, że w połowie przyszłego tygodnia odbędą się w Wiedniu wspólne narady ministeryalne, celem przygotowania materiału dla delegacyi. Hr. Khuen i minister skarbu Lukacs udadzą się w tym celu do Wiednia.

WIEN, 14 kwietnia. (wł.) Dotąd nie ustalono jeszcze terminu zwołania delegacyi. Przypuszczają, że sesya delegacyjna rozpocznie się 22 lub 23 b. m.

WIEN, 14 kwietnia. (wł.) Z Lublany donoszą: Przybyło tu czterech detektywów z Zagrzebia, którzy mają czuwać nad redakcyami pism słoweńskich, utrzymujących stosunki z chorwackimi politykami i nad chorwatami, bawiącymi w Lublanie.

WIEN, „Zeit“ donosi z Berlina: Wielką sensacyę, a także i niezadowolenie wywołały tu słowa, wypowiedziane przez cesarza Wilhelma w czasie pobytu w Wenecyi. Cesarz miał się wówczas wyrazić: „Gdybym miał taki lud, jak włoski, tobym zdobył pół świata“. Deputowany Cirmeni oświadcza, że podane w tej formie słowa cesarza nie są ścisłe. Cesarz powiedział: „Gdybym miał tak inteligentny i patriotyczny lud, jak włoski, tobym zdobył pół świata“.

KRAKOW, 14 kwietnia. (wł.) Rada szkolna krajowa uchwaliła przedłożyć ministeryum oświaty wniosek o przekształcenie z nowym rokiem szkolnym obecnej filii gimnazjum św. Jacka na samoistne gimnazjum. Takie samo przedłożenie wniesiono co do Akademii handlowej w Krakowie.

LWOW, 14 kwietnia. (wł.) Rada szkolna krajowa uchwaliła przedłożyć ministrowi oświaty wniosek o upaństwowienie prywatnego gimnazjum realnego z prawem publiczności w Białej, utrzymwanego przez Tow. Szkoły Ludowej z początkiem roku szkolnego.

TEBRYZ, 14 kwietnia. (P.) 8000 jeźdźców Salar-ud-doule zajęło Zendzan. Modzłau usiłowane przyparto przez konnicę cofnął się do Gurbu. Ludność jest wzburzona skutkiem zmiany rządu. W Gorofie odbyły się wiece, żądające przywrócenia Szudzi-doule na stanowisko generał-gubernatora. Przedsięwzięto środki dla uprzedzenia rozruchów. Ściągają tu fidajowie, spodziewający się przyjazdu Sepechdara.

TASZKIEN, 14 kwietnia. (P.) Pod przewodnictwem Kriwoszeina odbyła się narada z udziałem administracyi miejscowej i przedstawicieli banków oraz firm w sprawie plantacyi bawełny, nawodnienia i kolonizacyi Turkiestanu.

SOFJA, 14 kwietnia. (P.) Słowiańskie Tow. dobroczynności, wysłuchawszy mów profesorów Jurinicza i Conewa o położeniu w Chorwacyi, postanowiło wyrazić współczucie chorwatom z powodu działalności rządu węgierskiego.

KERCZ, 14 kwietnia. (P.) Na morzu sroży

się silny orkan. Statki spóźniają się. Wiatr i grad uszkodziły drzewa.

NOWY JORK, 14 kwietnia. (wł.) Z 25,000 maszynistów, zajętych na kolejach na wschód od Chicago, 23,000 upoważniło przewodców do proklamowania strajku, gdyby dalsze rokowania nie doprowadziły do poprawy plac.

WIEN, 14 kwietnia. (wł.) Z Zagrzebia donoszą w dalszym ciągu o rewizjach domowych, konfiskatach i karach pieniężnych, nakładanych na tutejsze dzienniki. Zagrzebscy dziennikarze postanowili wobec tego nie pisać ani słowa o polityce chorwackiej, aby w ten sposób uchronić się od szkód materialnych. Pisma wiedeńskie i berlińskie, zawierające jakiegokolwiek wiadomości o stosunkach w Chorwacji, władze konfiskują natychmiast na dworcach chorwackich.

HIRSCHBERG, (Szląk pruski), 14 kwietnia. (wł.) Na całym obszarze Karkonoszów (Gór Olbrzymich) od 24 godzin szaleje śnieżycy. Śnieg spadł na pół metra. Temperatura wynosi 10 stopni Celsjusza.

PARYŻ, 14 kwietnia. (wł.) Według doniesień, jak się zdaje, półurzędowych, krok pojednawczy, jaki miało podjąć pięć mocarstw w Konstantynopolu, w ostatniej chwili został odroczony, ponieważ mocarstwa rzekomo nie mogą się ostatecznie porozumieć.

PARYŻ, 14 kwietnia. (wł.) Prezydent Izby francuskiej, Brisson, umarł dzisiaj o godz. 10-ej z rana.

(Eugeniusz Henryk Brisson urodz. 31 lipca r. 1835 w Bourges. Ukończywszy studia prawne został w r. 1859 adwokatem. Jednocześnie zaczął pisywać w dziennikach opozycyjnych. W r. 1871, wybrany do zgromadzenia narodowego, stanął na skrajnej lewicy. W r. 1876 został posłem i jako taki należał do „Union republicaine“, której był prezesem. W r. 1881 został prezesem Izby za ministeryum Gambetty, który go popierał, ale po upadku Gambetty, został w dalszym ciągu na swoim stanowisku. Słynął z wzorowo bezstronnego prowadzenia obrad. Po upadku gabinetu Ferry'ego w kwietniu r. 1885, został prezesem ministrów i ministrem sprawiedliwości (r. 1886). Następnie był prezesem Izby w latach 1894—1899).

PARYŻ, 14 kwietnia. (P.) Fallieres przybył, żeby oddać hołd zwłokom Brissona.

WIEN, 14 kwietnia. (wł.) Dziś w Wiedniu odbyła się rada ministrów obydwu gabinetów, na których obecni byli, prócz prezesa hr. Berchtolda, ministrowie wojny, marynarki, prezes ministrów węgierskich Khuen-Hedervary, Biliński i inni. Postanowiono zwołać delegacje na d. 23 kwietnia, które przedewszystkiem załatwią formalności przedłużenia prowizoryum.

URGA, 14 kwietnia. (P.) Przybyły tu ks. Arachuagun według pogłosek ma być mianowany wice-ministrem wojny.

Z okręgów tatarskiego, coudarskiego, silingotaskiego, czerimskiego i innych nadchodzą do chutuchty piśmienne oświadczenia o przyłączeniach się do Chałchy. Tym sposobem rozpoczęte odłączenie się od Chin przybiera właściwości ogólnomongolskiego ruchu narodowego, do którego, według pogłosek, przyłączają się nawet plemiona turkuckie.

PRAGA, 14 kwietnia. (wł.) W całych Czechach odbywają się tłumne zebrania w duchu antywęgierskim, z powodu zawieszenia konstytucji w Chorwacji. Uchwalono proklamować bojkot wszystkich towarów węgierskich.

BERNO MORAWSKIE, 14-go kwietnia. (wł.) Wszystkie czeskie stronnictwa tutejsze zwołały zgromadzenie protestujące przeciw węgierskiej polityce ucisku w Chorwacji.

WASZYNGTON, 14 kwietnia. (wł.) Jakiś człowiek uzbrojony w nóż wtargnął do Białego Domu i chciał się przedostać do gabinetu prezydenta Tafta. Zamiarowi temu przeszkodzono, poczem aresztowany zeznał, że jest poddanym niemieckim, nazywa się Michel Winter i że ambasador hr. Bendorff odmówił mu wprowadzenia go do prezydenta. Podczas aresztowania stawiał zacięty opór, został jednak obezwładniony i osadzony w więzieniu, gdzie najpierw ma być poddany obserwacji lekarskiej co do stanu umysłowego.

NOWY JORK, 14 kwietnia. (wł.) Rząd republikański odkrył spisek dynamitowy na życie prezydenta Madery, przyczem wysadzone zostały miały w powietrze różne gmachy rządowe. Do-

ś. † p.

Po długich i ciężkich cierpieniach, opatrzona św. Sakramentami, zmarła dnia 14-go kwietnia r. b. o godzinie pół do 9-ej rano

JÓZEFA Z ZBIKOWSKICH DAMOIZY

wdowa po ś. p. Kujatrze, przeżywszy lat 98.

Wyprowadzenie zwłok z ulicy Kątnej № 18 nastąpi we wtorek dnia 16-go kwietnia o godzinie 2-ej po południu, i zostaje pochowaną na cmentarzu Staro-Rzymsko-Katolickim, o czem zawiadamiają krewnych, przyjaciół i znajomych, pozostali w nieutulonym żalu

1588 Córka, synowie, synowe, wnuczki i prawnuczki.

tychczas aresztowano 25 sprzysiężonych, pomiędzy którymi znajduje się 2 znanych rewolucjonistów, należących do reprezentacji narodowej.

Na prowincji panuje zupełna anarchia. W kołach poinformowanych oczekują z dnia na dzień wkroczenia wojsk Stanów Zjednoczonych w granice rzeczypospolitej.

PARYŻ, 14 kwietnia. (wł.) Podług wiadomości, nadeszłych z Madrytu, narady francusko-hiszpańskie w kwestyi Maroka zostały zupełnie przerwane, z powodu zasadniczych różnic pomiędzy obydwoma gabinetami.

PARYŻ, 14 kwietnia. (wł.) Jako następców zmarłego dziś prezydenta izby, Brissona, wymieniają pisma Deschanela i Etienne'a. Oprócz nich kandydować podobno zamierza na stanowisko obecny minister marynarki Delcassé.

Z ostatniej chwili.

Petersburg, 15 kwietnia (wł.) Zarząd Towarzystwa lenskich kopalń złota otrzymał depeszę z Irkucka, że praca rozpoczęta.

Korespondent nasz donosi, że prace te rozpoczęto pod osłoną policji.

Witebsk, 15 kwietnia (wł.) Usłała się tu sanna.

Proskurow, 15 kwietnia (wł.) Śnieżycy panuje od dwóch dni.

Elektryczność w mieście nie działa.

Charków, 25 kwietnia (wł.) Odbyła się próbną rozmowa telefoniczna między Charkowem i Petersburgiem. Próby wypadły pomyślnie. W krótkim czasie więc zaczną funkcjonować telefon Petersburg — Charków, Charków — Połtawa — Kriemenczug i Rostow nad Donem.

Riazań, 15 kwietnia (wł.) Rozpoczęła się żegluga na rzece Ocie. Woda przybywa. Obawa strasznej powodzi, która w 1908 r. nawiedziła okolicę, nie minęła.

Władimir, 15 kwietnia (wł.) Lody na rzece Ocie zerwały rusztowanie przy nowobudującym się moście kolejowym wprost Muromu.

Irkuck, 15 kwietnia (wł.) Strajk górników w kopalniach złota Tow. leńskiego nie ustaje. Panuje tu ogólne mniemanie, że strajk podtrzymują zesłańcy, którzy olbrzymi wpływ wywierają na strajkujących.

Irkuck, 15 kwietnia (wł.) Główny inżynier kopalni złota, Betman, uważa położenie obecne jako bardzo krytyczne. Powodzie przyczyniły dużo szkody.

Ze strony Towarzystwa poczyniono następującą propozycję robotnikom.

1) Towarz. nie będzie wypłacało zarobków kwitkami; 2) na roboty pospieszne zawierane będą specjalne umowy; 3) przyjęcie do pracy robotników na nowych warunkach; 4) dozwolono robotnikom poszukiwania strat sądownie za zerwanie dawnej umowy; 5) regularna wypłata za dni choroby; 6) odłączenie robotników rodzinnych od robotników kawalerów i t. d.

Berlin, 15 kwietnia. (wł.) Korespondent specjalny „Morgen Postu“ donosi, że położenie włosów w Cyrenajce jest wielce niepomyślne. Są oni otoczeni ze wszystkich stron przez arabów, skutkiem czego nie mogą rozwinąć akcji.

Rzym, 15 kwietnia. (wł.) „Corriere de la Terra“ donosi, że Turcja konsekwentnie dąży do złamania hegemonii Niemiec. Jednym z pierwszych środków ma być oddanie Francji wszystkich koncesyj w Azji Mniejszej.

Berlin, 15 kwietnia. (wł.) Wczoraj odbyło się tu zgromadzenie towarzystwa pomocy żydom. Uchwalono emigrantów z Rosji skierować nie do Ameryki, lecz do Turcji.

W roku ubiegłym wyemigrowało z Rosji 10,000 żydów.

Paryż, 15 kwietnia. (wł.) Gazety donoszą, jakoby rosyjski minister spraw zagranicznych, Sazonow, polecił Giersowi prowadzić pertraktacje o usunięcie wojsk tureckich z Persji. Pertraktacje powinny mieć charakter bardziej stanowczy. Jeżeliby Turcja wymijające dawała odpowiedzi, poseł ma postawić kwestję na ostrzu noża.

Petersburg, 15 kwietnia. (wł.) Praca komisji rozpatrującej spór o granicę persko-turecką dobiega do końca. Turcja będzie mogła zatrzymać tylko te okręgi, które jej przyzna komisja, z innych musi natychmiast wycofać wojska.

Wiedeń, 15 kwietnia (wł.) Odnowienie trójprzymierza natrafiło na nowe nieprzewidziane trudności, gdyż Włochy przystąpienie do trójprzymierza uzależniają stanowczo od uznania przez Niemcy i Austryę aneksji Trypolis.

Paryż, 15 kwietnia (wł.) Aresztowany Ferrant zeznał, że słynna Monna Liza wywieziona została do Ameryki.

Nowy Jork, 15 kwietnia (wł.) Podczas wyborów w Pensylwanii na prezydenta Stanów zwycięstwo nad Taftem odniósł Roosevelt. Ponowny wybór Tafta jest bardzo niepewny.

Otworzyłem

Księgarnię „Przeglądu Katolickiego“

UL. SW. ANDRZEJA № 3. 931

Dr. L. PRYBULSKI powrócił

ULICA POŁUDNIOWA Nr. 2.

Choroby skórno, włosowe, (kosmetyka), weneryczno i moczopłucowe i niemoco płowe, Leczenie Syphilis EMBLICH-HATA 606 wrodzynie.

Przyjmuje od godz. 8—1 r. i od 4—8 w., panie od 5—6 po poł. Dla pań osobna poczekalnia. 1201

Piotrkowska 192 dawniej (200)

Lecznica zębów

M. Riesnik-Epstein.

Plombowanie i wyjmowanie zębów bez bólu. Specjalne laboratorium zębów sztucznych i złotych koron. Reperacje i przeróbki sztucznych zębów na oczekaniu. Ceny bardzo przystępne. 2546

Dr. med. 1119

Władysław Hertzberg

ordynuje od 1-go maja w Marjenbadzie
::: Haus „Schwarzer Adler“ :::

Dr. CZARNOŻYŁ powrócił.

Choroby wewnętrzne, specjalnie serca, nerek i przemiany materji: jak cykromocz, artretyzm, otyłość, skłonność do kamieni etc. 1348

SPOSTRZEŻENIA METEOROLOGICZNE
Stacji centralnej K. E. Ł.

Data	Barometr sprowadzony do 0° st.	Termometr w st. C.	Wilgotność w %	Kierunek i prędkość wiatrów (w sekundach)	Uwagi
14/IV 1 po poł.	749.5	+ 3.1	84	Pn Z 0	Z dnia 14/IV temperatura max. + 3.9 C, min. — 2.4
14/IV 8 wiecz.	744.3	— 2.8	82	Pn Z 1	
15/IV 7 rano	747.9	— 1.3	88	Pn W 1	Opada 1.4mm

Dr. Eugenia Korner-Garszuni
CHOROBY KOBIECE.
 Przyjmuje od 3-6 p. p. W nie-
 dziela od 9-12 rano. 2567
Piotrkowska 121. Tel. 13-07.

Edward Bernhardt
Cegielniana 19.
 Choroby wewnętrzne (specyjal-
 nie płuc i serca). Przyjmuje od
 8-10 rano i od 4-6 po południu.

Dr. GUSTAWA 3544
ZAND-TENENBAUMOWA
 CHOROBY KOBIECE, SKORNE
 WENERYZYKNE (u kobiet i dzieci)
 Ul. Wschodnia № 49.
 Przyjmuje od 10-11 i od 7-8.

Dr. Feliks Skuslewicz
Andrzeja 13.
 Choroby skórne, weneryczne
 i moczopłciowe
 Przyjmuje: od 9-11 r. i od 4-8
 po poł. W niedziele i święta od
 10-1. Telef. 26-26. 507-d

Dr. S. SZNITKIND
Srednia № 2. 1117
 Kosmetyka lekarska (piegi przys-
 czne, włosy etc.), choroby skórne,
 weneryczne i moczopłciowe.
 Przyjmuje od 8-11 rano i od 4-8
 i pół do 9 w., damy od 4 i pół do 8-11.

Dr. L. KLACZKIN
 Konstanyńska 11.
 Syphilis, skórne, wener.,
 choroby dróg moczowych,
 LECZENIE SYPHILISU
 EHRLICH-HATA 606.
 Przyjm. od 8-11 rano i od 5-8 w.
 dla dam od 4-5. W niedziele i
 święta tylko do 1 rano. 746f

Dr. ROSENBLATT
 Choroby uszu, nosa
 i gardła.
PIOTRKOWSKA Nr. 35.
 Telefon 19-84.
 Przyjmuje od 10-11 i od 5-7;
 w niedziele od 10-11. 2857

Dr. Mittelstaedt
Nikołajewska 97.
 Przyjm.: od 8-9 1/2, rano i 5-6 1/2,
 po poł. w niedziele i święta tylko
 rano od 8-10 r.

Dr. Mejer
Srednia 5.
 Sp.: Choroby skórne, weneryczne,
 włosów, kosmetyka lekarska
 Leczenie Syphilisa Salvarsanem
 EHRLICH-HATA 606* (wódrodzynale).
 Leczenie elektrycznością (elek-
 trolizem); masażem vibracyjnym.
 Dla pań osobna poczekalnia.
 Godz. przyjęcia od 8-11 rano i od 4-8 w.
 W niedzielę i święta od 8-2 p.m. 859g

Dr. Jelnicki
 ul. Andrzeja 7. Tel. 170.
 Choroby skórne, wene-
 ryczne i moczopłciowe.
 Godziny przyjęcia: panowie od 9
 9-11 r. 15-8 po poł., panie
 1-5 po poł. w niedziele i święta
 8-12 r. 468z

Dr. med. J. Szwarcwasser
Piotrkowska 16.
 Choroby wewnętrzne i narwowe. Spe-
 cjalnie: choroby żołądka, kiszek i prze-
 miany materii (cukrowa, podagra, oty-
 łość itd.). Niezbędne dla dygnozy ana-
 lizy chemicznej i bakteriologicznej, wydzielin
 krwi w laboratorium własnym. Od
 11-1 rano i od 5-7 1/2, po południu. 681

SPECIALISTA
 chorób skórnych, wenerycznych
 i niemocy płciowej
Dr. LEWKOWICZ
POWRÓCIŁ.
 Przy syphilisie zastosowanie
 preparatu „606“.
ZACHODNIA № 33.
 od 9-11 i 4-8, dla Pań od 5-6,
 w Niedziele 9-3. 2897

Dr. S. KANTOR
 specjalista chorób skór-
 nych, włośni, wenerycz-
 nych i dróg moczowych.
 Gabinet Kosztogonowski i światła-
 lezniczy, Krótka 4 tel. 13-42.
 LECZENIE SYPHILISU
 EHRLICH-HATA 606.
 Przyjmuje od 8-2 i od 5-9 w.
 Dla pań osobna poczekalnia. 425f

ZEBY sztuczne od 75 k.
 Plomby od 50 k.
 bez wycięcia korzeni. Plombowanie
 złotem, srebrem, porcelaną. Wyj-
 mowanie i naprawy na poczce-
 kaniu. Lek. dent. **S. LIPOWSKI**,
 Piotrkowska 92, 381r

W majątku Kociołki
 przez Pabianice
letnie mieszkania
 poczta Wadlew. 158z

Uwaga!!! Do sprzedania
6 warsztatów
 stolarskich bardzo praktycznych
 z podłuzeniami. **Nowo-Space-**
rowa № 20 od frontu. 1540

Sprzedam Dom
 o 21 mieszkańcach przy ulicy Bo-
 rysa za 7,500 rb., z powodu nie-
 statego zamieszkiwania, byle za-
 raz. Wiadomość: ul. Włodzewska
 № 150, w pralni. 137z

DROBNE OGŁOSZENIA.

AI Meble z powodu wyjazdu
 do sprzedania z 4-ch po-
 kojów za bezcen, kredens, stół,
 12 krzesel, otomane, łóżka z
 materacami, bielizniarkę z lu-
 strem, umywalnię, szafy, meble
 salonowe, lustra, dywany, lampy,
 zegar, oraz gramofon i maszynę.
 Długa 31, m. 5. 5046-2-1

AI Meble sprzedam bardzo ta-
 nio z kilku pokoiów: gar-
 nitur salonowy, tremo, stupy,
 ekran, tualetę, otomane, kre-
 dens, stół, krzesła, szafę, łóżka
 z materacami, bielizniarkę z lu-
 strem, umywalnię, marmurową,
 biurko z fotelem, zegar, lampy,
 gramofon, dywany, maszynę noż-
 ną, różne drobiazgi. Piotrkow-
 ska 192, m. 5. 5045-2-1

AI Meble wyprzedam zaraz za
 bezcen; kredens, stół, 12 krze-
 sel, otomane, szafy, biurko, bi-
 bliotekę, łóżka z materacami, bie-
 lizniarkę, umywalnię, tualetę, me-
 ble salonowe, tremo, obrazy,
 lampy, stupy, etażerki, akurony,
 stoliki, zegar, pensyonerkę, biur-
 raczko damskie, wieszak. Za-
 wadzka 46-1. 3043-6-1

AI Kredens, stół, krzesła, tre-
 mo, łóżka z materacami, szafy,
 bielizniarkę, tualetę, otoma-
 nę, garnitur salonowy, także
 tremo, stupy, stoliki, drobiazgi,
 lampy, obrazy, sprzedam bardzo
 tanio. Piotrkowska № 225-2.
 3044-6-1

AI Pokój duży słoneczny umie-
 blowany lub nie do wy-
 najęcia od maja do września. Wi-
 adomość w adm. „Rozwoju“ 2575d

A genci do sprzedaży maszyny do
 szycia potrzebni. Benedykta
 № 54-16. 2946-2-2

Czytacie uważnie! Kupić, sprze-
 dać, zamienić, wydzierżawić
 w Łodzi i okolicach każdy in-
 teres; wynajęć odpowiedni lo-
 kal, wille, rezydencje letnią, za-
 ciągnąć pożyczkę, ulokować ka-
 pitał najlepiej za pośrednictwem
 W. Niemierskiego, ul. Zawadzka
 № 10, Łódź. 2845-4s.p.pt.-3

Chcę pożyczyc na 1-szy i hypo-
 teki 5,000 lub 6,000 rb. Oferty
 A. L. 2891-4-4

Dom drewniany z placem do
 sprzedania. Ul. Nowa 3, wi-
 adomość na miejscu. 2994-5-2

Do sprzedania domek w No-
 wych Chojnach blisko rynku
 i kolei, w dobrym punkcie za
 przystępną cenę. Wiadomość:
 Julianowska № 14, miesz. 10.
 2915-2-2

Inteligentna izraelitka poszukuje
 i posady gospodyni, osoby do
 towarzyszenia lub do dzieci. Wi-
 adomość na ul. Andrzeja 41, u p.
 Margulies. 2977-2-2

Kasa ogniowatwa, lodownia po-
 kojowa i wanna tania do
 sprzedania. Zgierska № 97 przy
 ul. Brajera. 3003-3*-2

Kowalskie naczynia do sprze-
 dania. Nowe Chojny ul. Julia-
 nowska № 5. 3050-2e-1

Kwiaty sztuczne różne wyprze-
 dają tania. Skwerowa № 22
 III piętro, prawa strona. Tamże
 szkoła kroju angielskiego.
 2907-3s.p.-3

Mamka potrzebna zaraz. Wi-
 dzewska Nr. 197 sklep rzeź-
 niczy. 2972-3*-2

Majster strycharski poszukuje
 i posady zaraz. Wiadomość:
 Zielona 55, Szymański. 2984-2-1

Meble rozsprzedam z 3-ch po-
 kojów tania oraz maszynę
 nożną. Południowa № 24-14.
 3000-3-2

Maszyna bebenkowa prawie no-
 wa bardzo tania do sprze-
 dania. Włodzewska № 121, m. 43.
 5025-1

Ogrodnik zdolny z dobrymi świa-
 dectwami, poszukuje posady.
 Łaskawe oferty proszę składać
 w administracji „Rozwoju“, dla
 „Ogrodnika“. 3014-3*-1

Osoba w średnim wieku czysta
 i spokojna, znająca się na
 kuchni do jednej lub dwojga
 państwa poszukuje służby, może
 być na wyjazd. Włodzewska 81
 w maglu. 2986-3ps-2

Potrzebne zdolne prasowaczki
 na półkoszulki i koszularki.
 Warunki odpowiednie. Wiado-
 mość Nawrot Nr. 84. 2951-3-2

Potrzebny uczeń do handlu win.
 Oferty w językach: polskim,
 rasyjskim i niemieckim. Ulica
 Przejazd Nr. 37, T. Henselmann.
 2970-2-2

Potrzebny stróż trzeźwy zaraz.
 Przejazd 43. 3036-3-1

Potrzebna zdolna krawcowa, u-
 miejająca prasować, do chemi-
 cznej pralni. Wiadomość: Ludwi-
 ki (Luizy) 42. 3016-1

Potrzebna sklepowa, władająca
 krajowymi językami z kaucją
 do chemicznej pralni. Oferty
 „N. A.“. Adm. „Rozwoju“.
 5016-1

Praczka zdolna potrzebna do
 nowootwierającej się pralni.
 Ulica Nowo-Pańska Nr. 8 miesz.
 26. 2957-5-2

Potrzebne prasowaczki. Piotr-
 kowska 108. 2905-3-5

Płótna do sprzedania z warsz-
 tatem rzeźniczym. Ulica Gi-
 bernatorska Nr. 5. 2958-2-2

Potrzebny chłopiec do usługi w
 bufecie II klasy na stacji
 Łódź-Kaliska. 5009-3*-2

Potrzebni zdolni stolarze me-
 blowi, ul. Aleksandrowska №
 19. 2986-5-2

Potrzebny uczciwy i pracowity
 człowiek do posyłek i sprzą-
 tania w biurze. Bracia Kiesz-
 kowscy Piotrkowska 215.
 2995-3-2

Potrzebna panna do monopoli.
 Wiadomość: Zawadzka 4, m. 5.
 3025-3-1

Pralnia do sprzedania z powodu
 choroby. Aleksandryjska 10.
 3020-5-1

Pralnia do sprzedania. Skwero-
 wa 15. 3015-1

Przyjmę kilku panów na miesz-
 kanie, lub pokój do wynajęcia
 zaraz. Włodzewska № 127, stróż
 wskaże. 9942-1

Potrzebna specjalistka nianka
 w starszym wieku, ze świadec-
 twami do 8-miesięcznego dzie-
 cka. Wiadomość: Juliusza № 18,
 m. 34. 3028-1

Power prawie nowy, dąski
 i męski, tania sprzedam. Szo-
 sa Pabianicka, róg Teodora,
 park Adamka. 5031-5-1

Potrzebne zdolne pod ręczno do
 pracowni sukien. Mikołajew-
 ska 54-45. 3042-2*-1

Przyjmę dwóch panów na mie-
 szkanie z całodziennym utrzy-
 maniem lub bez. Działa № 31,
 miesz. 32. 3041-2-1

Pokój zaraz do wynajęcia. Uli-
 ca Orla 25, m. 20. 3033-2-1

Potrzebna zdolna koszularka.
 Włodzewska 49, pralnia.
 3011-2-1

Sprzedam pralnię bardzo tania
 z powodu wyjazdu. Włodze-
 wska 150. 2996-5-2

Sklep kolonialny do sprzedania.
 Srednia Nr. 97. 2975-2-2

Służący i chłopiec potrzebni do
 sklepu Taucherta, Ul. Andrze-
 ja Nr. 3. 2953-3-2

Sklep kolonialny zaraz do sprze-
 dania. Rzgowska 56. 3026-3-1

Sklep kolonialny do sprzedania.
 Wiadomość: Rzgowska № 71,
 w piekarni. 3022-3wc-1

Umeblowane pokoje z wygod-
 ami, może po dwie osoby ra-
 zem w pokoju, na żądanie z ca-
 lodziennym utrzymaniem, oddaje
 tania. I. Wituski, Wschodnia 57.
 3012-2-1

Wykaz wszystkich wolnych lo-
 kalii w Łodzi, mieszkań let-
 nych, Willi oddzielnych—zawsze
 otrzymać można u W. Niemier-
 skiego, Zawadzka № 10. Tamże
 przepiękne Wille w lesistych,
 suchych, zdrowotnych miejsc-
 ościach do sprzedania.
 2988-11-2

Z powodu wyjazdu sprzedam
 sklep z piwem, Przejazd 55.
 2833-3*-3

Zaginiony człowiek lat 58, cierpię-
 cy na umysł, na imię Ignacy
 Bartoszewski. Ktoby wiedział
 o nim, proszę zawiadomić wójta
 gminy Chojny. 5032-1

Zegar ścienny tania do sprze-
 dania, werk paryski. Andrze-
 ja 37, m. 2. 3017-1

Zaginiony paszport, wydany z gmi-
 ny Chojny, pow. łódzkiego na
 imię Maryana Włeczorkowskie-
 go. 3039

Zaginiona karta od paszportu,
 z wydana z cegielni Bronista-
 wa Włeczorkowskiego na imię
 Józefa Kiśla. 3040

Z 3 pokoje z kuchnią i wygo-
 dami tania do wynajęcia od
 lipca, Radwańska № 55, Tram-
 waj 6. 2932-0*-3

Z placu frontowy, Zagajnikowa
 3 i Nowa, pomiędzy Nawrot a
 Rokietnicą są do sprzedania,
 lub do wydzierżawienia. Wiado-
 mość: Brzezińska 41, m. 5.
 3019-3*-1

300 funtów suchej polskiej kieł-
 basy do sprzedania w pi-
 wiarni. (Luizy) Ludwiki 49.
 2963-2-2

Zagubione dokumenty.

Abram Arfa zagubił paszport za
 № 1472, wydany w 1908 roku
 przez burmistrza m. Sierpeca.
 3003-3-2

Bronisława Bekiewicz zgubiła
 kartę od paszportu, wydany
 z fabr. Allart Rousseau. 3051

Józef Kahlka zagubił paszport,
 wydany z gminy Grzybki, pow.
 wiatu tureckiego. 3053-3-1

Józefa Matusiak zagubił pasz-
 port, wydany przez wójta gm.
 Zduńska Wola za № 153 r. 1905.
 3019-3-1

Józef Przybyszewski zagubił pa-
 szport wydany z m. Pabianic.
 2991-3-3

Mateusz Kowalczyk zagubił pasz-
 port wydany z gminy Popów,
 gub. piotrkowskiej. 2999-3-2

Maryanna Kapłanka zagubiła
 kartę od paszportu wydaną
 z fabr. Włodzysławskiego. 3018

Marcin Ciesielski zagubił kartę
 od paszportu wydaną z fabr.
 Gampago. 3057

Prokop Hanc zagubił kartę od
 paszportu wydaną z fabryki
 Whiklera, Gaertnera i Borinan-
 na. 2945-3-3

Stanisław Wasiał zagubił pasz-
 port, wydany z gminy Lesz-
 mierz, pow. łęczyckiego, guber-
 ni kaliskiej. 2887-3-2

Stefan Szymczak zagubił kartę
 od paszportu wydaną z fabr.
 Scheiblera. 3048-3-1

Władysław Suwalski zagubił pa-
 szport wydany z miasta Łodzi.
 2908-3-3

Wiktorya Bartłomiejowa Bielec-
 ka zagubiła paszport wydany
 przez wójta gminy Kutno, kut-
 nowskiego powiatu, warszawskiej
 gubernii. 2976-5-2

Zaginiona karta od paszportu wy-
 dana z Elektrowni Łódzkiej
 na imię Wincentego Dworzys-
 kiego. 2960-3-1

Zaginiona książeczka legityma-
 cyjna na imię Władysława
 Promińskiej, wydana z magistra-
 tu m. Łodzi. 2982-3-2

Zaginiona karta od paszportu wy-
 dana z fabryki Allarta i Rou-
 sseau na imię Bolesława Stan-
 sława Suwały. 2975-3-2

Zaginiony paszport wydany z kon-
 sulatu austriackiego i bilet
 wydany przez warszawskiego gu-
 bernatora na imię Jana Spisaka.
 2968-3-2

Zaginiona karta od paszportu na
 imię Antoniego Bergler, wy-
 dana z fabryki Retkinda.
 2978-3-2

Zaginiony paszport wydany z gm.
 Kluki, gub. piotrkowskiej, na
 imię Józefa Pawłowskiego.
 2902-3-3

Zaginiony paszport na imię Heleny
 Kruszyńskiej, wydany z gminy
 Łekawa. 2909-3-3

Zaginiona książeczka oszczędno-
 ściowa, na imię Władysława
 Krzyżanowskiego, wydana z kasy
 Ewangelijskiej 13. 3031

Zaginiona karta od paszportu na
 imię Marcellego Pawlaka wy-
 dana z firmy Janczak. 30475-1

Zaginiony kwit wydany z fabryki
 Allarta Rousseau na imię Jo-
 zefa Łuczyńskiego. 3029

Zaginiona karta od paszportu,
 z wydana z fabryki Hugo Wulf-
 ssona na imię Stanisława Czaj-
 kowskiego. 3035

Zaginiona karta od paszportu,
 z wydana z fabryki Heinza i
 Hunitzera na imię Waleryana
 Trzeciaka. 3024

Zaginiona karta od paszportu na
 imię Józefa Krysiaka, wydana
 z fabr. Hugo Wulfsona. 3021

Przyjmują nadrabianie
ponoczo!
MIKOŁAJEWSKA 59 m. 29
 2-gie piętro.

145. Piotrkowska naprzeciw ulicy Ewangelickiej 145.
Ogólnie znana lecznica
chorób zębów i jamy ustnej
 lekarza d-ty H. Pruss. 1595

Leczenie, plombowanie i wyjęcie zębów bez bólu.
 Specjalne laboratorium techniczne: do wprawiania sztucznych zębów
 Specjalność: plomby porcelanowe, plomby złote, złote korony, złote
 mosty (sztuczne zęby bez podniebienia).
 Reparacje i przeróbki sztucznych zębów **NA POCZEKANIU.**
 Uwaga! **Ceny bardzo niskie.** Uwaga!

INSTYTUT
Roentgenologiczny i Światłolecznicy
D-ra A. GROGLIKA 185

Zachodnia № 68, przy Zielonej,
 Choroby skóry i włosów, weneryczne i dróg moczowych.
 Leczenie promieniami Roentgena, światłem kwarcowym (lampą Kromayera) i prądami
 o wysokiej frekwencji (d'Arsonvalizacja). Elektroliza (usuwanie włosów szpecących).
 Badanie krwi na syfilis.
 Godziny przyjęcia: 8—11½ rano i 6—8 wiecz. Panie 5—6 w. Niedziele i święta: 9—12 rano.

Fosfatyna Fallera
 przyjemny pokarm, najodpowiedniejszy dla dzieci
 od 6 miesięcy do 10 lat
 zwłaszcza w czasie odżywiania od piersi w okresie
 rośnięcia. Ułatwia
 żabkowanie i zapewnia
 prawidłowy rozwój kości.
 Sprzedaż w składach
 aptecznych i aptekach.
 Wystrzegaj się bożwarto-
 ściowych naśladowstw.

DO SPRZEDANIA
heblarka do obróbki
i forgelega
 28 cali szeroka, prawie nowa, ta-
 nio do sprzedania. T. Gembicki,
 Piotrkowska № 203. 1584

W Bertówce, kolonia Rado-
 goszcz są do sprzedania

zadrzewione PLACE

urządzone pod budowę
letnich mieszkań
 Wiadomość na miejscu lub Wi-
 dzewska 62 w kantorze. 1515

Sklep 1535

KOLONIALNO-GALANTERYJNY
 ulica Widzewska 223.

Potrzebny zaraz zdolny, fachowy
KUPIEC
 do sprzedaży, znający języki ro-
 syjski, a przeważnie polski i
 niemiecki, z dobrą rekomen-
 dacją. Adres: Przejazd 22.
 Zakład pogrzeb. E. Piesch i S-ka.
 Od 8—10 r. i od 8—10 w. 1590

Przeciwno kokluszowi,
 przy kaszlu, astmie, emfizemie, gruźli-
 cy, katarach krtań, oskrzeli i choro-
 bach płuc. Wzbudza apetyt, uspokaja
 nerwy.
„KOSULIN“
 aptekarka J. Sasłoga w Brześciu-Lit
 Grand-Prix w Hadze. Cena fl. 1 rb
 Ządać wszędzie. 91

DO WYNAJĘCIA
 zaraz, lub też od 1 lipca r. b. roz-
 maite lokale ze wszystkimi wy-
 godami w czystym domu, nadające
 się tak na mieszkanie jak również
 i na szkołę, kantory i t. p. Ceny
 bardzo niskie. Wiadomość: Ce-
 gielniana 4 u straża. 1548

BOL GŁOWY MIGRENE
 MIERNO NERVOSIN
 WIEC ZADAC APTEKARSKIE APY. JEST
 PROSZKOWY WYRAZOWY TYLKO
 W POCZTU: PODKASEM WYKAZEJ.
 R. GASENBERG

Nr. 2835

Obwieszczenie.

DYREKCJA

Towarzystwa Kredytowego miasta Łodzi

W zastosowaniu się do § 22 Ustawy Towarzystwa,
 Dyrekcyja podaje do powszechnej wiadomości, że zażądane
 zostały pożyczki na nieruchomości:

- 1) pod nr. 788t przy ulicy Leszno, przez Renatę Ma-
 kowiecką, pierwotna rb. 10,000;
- 2) pod nr. 561 przy ulicy Piotrkowskiej, przez Sa-
 muela Hertza, odnowiona bez konwersyi rb. 6,900 i doda-
 tkowa z przeszacowania rb. 4,500;
- 3) pod nr. 1043n przy ulicy Widzewskiej, przez Gu-
 stawa Weilbacha, pierwotna rb. 8,000;
- 4) pod nr. 659 przy ulicy Piotrkowskiej, przez Oska-
 ra i Paulinę małżonków Rinow, pierwotna rb. 70,000;
- 5) pod nr. 1555 przy ulicy Pasaż Szulca, przez Abra-
 ma Pruszyńskiego i Dawida Pruszyńskiego, pierwot-
 na rb. 20,000;
- 6) pod nr. 81 przy ulicy Franciszkańskiej i Smugo-
 wej, przez Alfreda i Paulinę małżonków Lange, odnowiona
 z konwersją rb. 10,000 i dodatkowa z przeszacowania
 rb. 7,000;
- 7) pod nr. 8x przy ulicy Olgińskiej, przez Lajzera i
 Gołde małżonków Chajmowicz, pierwotna rb. 26,000;
- 8) pod nr. 662/668 przy ulicy Piotrkowskiej i Placo-
 wej, przez Teodora Seilera, odnowiona z konwersją rubli
 27,500 i dodatkowa z przeszacowania rb. 55,000;
- 9) pod nr. 288a o przy ulicy Szkolnej, przez Mindłę
 Bilander, dodatkowe rb. 10,000;
- 10) pod nr. 288a n przy ulicy Szkolnej, przez Mindłę
 Bilander, dodatkowe rb. 10,000.

Wszelkie zarzuty przeciwko udzieleniu zażądanych po-
 życzek stowarzyszeni zechcą przedstawić Dyrekcyi w prze-
 ciągu dni 14 od daty wydrukowania niniejszego obwiesz-
 czenia.

Łódź, dnia 13 kwietnia 1912 r.

1529

Wydział Rekomendacji Pracy Technicznej
 przy Stow. Wzajemn. Pomocy Majstrów Fabrycz. Gub. Piotrkowskiej.

Nowy Rynek № 6

Rekomenduje zdolnych fachowców fabrycznych na po-
 sady techniczne wszelkich stopni.

Dla W.W. P.P. Fabrykantów pośrednictwo Wydziału
 est bezinteresowne.

Przewodniczący Wydz. Rek. Pracy Feliks Przedpeński.

Biuro Wydziału ulica Widzewska № 145 jest czynne co-
 dziennie z wyłączeniem świąt i niedziel od godz. 12 do 1-ej w po-
 łudnie i od 8 do 9-ej wieczorem. 549

Zarząd drogi żelaznej Fabryczno-Łódzkiej

niniejszem podaje do powszechnej wiadomości, że na stacyi
 towarowej Łódź-Chojny w dniu 5/18 kwietnia 1912 roku
 o godzinie 4-ej po południu, na zasadzie artykułu 84 Ogól-
 nej Ustawy rosyjskich dróg żelaznych odbędzie się sprze-
 daż z licytacji minogów, przybyłych przy liście przewo-
 wym Warszawa W. 459278, wysyłający Zieliński.

W razie, gdyby licytacja w dniu wyżej oznaczonym
 do skutku nie doszła, to powtórna ostateczna sprzedaż
 odbędzie się na stacyi Łódź-Chojny w dniu 6/19 kwietnia
 1912 roku o godzinie 4-ej po południu. 1531

RUBNIT

Powinien być w każdym domu
 w 15 minut pierze najbrudniejszą bieliznę.
 Pokazowe pranie codziennie w Łodzi przy ul. Cegielnianej № 27
 od 5—7 po południu.

Sala fabryczna 30×12

ze składem, oraz lokal, złożony z kilku pokoi, odpowiedni
 dla towarzystwa, biuro, lub też prywatne mieszkania od 1-go
 lipca jak również 3 pokoje z kuchnią zaraz do wynajęcia.
 Wiadomość: Miłsza № 50. 1550

Instytut Języków Nowożytnych
D-ra KUMMERA

Piotrkowska Nr. 79. Pabianice: _____
 Karola Nr. 4. _____ dom W-go Rosnera.

Dnia 15 b. m. rozpoczynają się w głównym
 oddziale Instytutu Piotrkowska 79,

nowe wykłady
korrespondencyi handlowej
 w języku rosyjskim.

Blizszych informacji udziela kancelarya Instytutu.

1187